

Sestřenici šógunova komořího Sana
unesli a znásilnili. Ale tím to všechno jen začíná...

L
A
U
R
A

J
O
H

R
O
W
L
A
N
D
O
V
Á

PAVILON Z OBLAKŮ

PAVILON
Z OBLAKŮ

Laura Joh Rowlandová

Přeložil Viktor Faktor

Laura Joh Rowlandová
PAVILON Z OBLAKŮ

Z anglického originálu *Cloud Pavillion*,
vydaného nakladatelstvím St. Martin's Minotaur Books
v New Yorku roku 2009,
přeložil Viktor Faktor

Vydala Metafora, spol. s r. o., v Praze roku 2010
Redakce Jana Moravcová
Technická redakce Hana D. Benešová
Korektura Karel Herynk
Sazba Netopejr®

První vydání jako e-BOOK

Copyright © 2009 by Laura Joh Rowland
Translation © Viktor Faktor, 2009

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-994-2

U Krbu 35
100 00 Praha 10
www.metafora.cz

*Dlouhodobým kolegům ze semináře
tvůrčího psaní George Aleca Effingera:
Andymu Foxovi, Marku McCandlessovi,
Marian Mooreové a Fritzi Zieglerovi.*

*Mnoho díky za vaše rady, podporu
a dlouholeté přátelství.*

*Dík patří i našemu učiteli
Georgi Alecu Effingerovi (1947–2002),
přestože už není mezi živými.*

*Dlužím vám víc, než jste si dokázal představit,
a nikdy jsem vám za to dostatečně nepoděkovala.*

Kéž se opět někdy setkáme.

EDO

OBDOBÍ GENROKU,
ČTRNÁCTÝ ROK,
PÁTÝ MĚSÍC

(Tokio, červen 1701)

Prolog

Bolest jí projela prsem jako bodnutí nože a vytrhla ji z černého nevědomí. Před očima jí tančily šedivé šmouhy, jako by hleděla na zamlženou oblohu plnou oblaků. Závratí, z níž se jí zvedal žaludek, probleskoval ryzí, niterný strach.

Kde je? Jak se tady vůbec ocitla?

Pocítila dotek na stehně. Zajíkla se leknutím, když si uvědomila, že ji hladí něčí prsty. Oblaka mají ruce! Teplé a mlhou zvlhlé dlaně. Laskaly ji na bocích a podbřišku, cítila, že se na ni tiskne nějaké tělo. Mračna rychle, prudce dýchala. Je tu s ní nějaký muž. Vznášejí se spolu, zavěšeni v oblacích, kdesi vysoko nad zemí. Její děs ještě vzrostl.

Kdo to je?

V mlžných oblacích ho vidět nemohla, ale do nosu jí pronikal odporný zápach jeho potu a vnímala jeho chtíč. Dobře věděla, jak laskání nejintimnějších částí jejího těla skončí.

Zavolala o pomoc, ale oblaka její výkřik pohltila a umlčela. Pokusila se útočníka od sebe odtlačit, ale zdálo se, že paže, nohy, svaly ani kosti nejsou ani dost málo poslušny její vůli. Vůbec

je necítla stejně jako žádnou jinou část svého těla, s výjimkou míst, kde se jí dotýkaly mužovy ruce. Její srdce v panice divoce bušilo.

Náhle ji zaplavila černá vlna spánku. Přestože dychtila po milosrdném zapomnění, pud sebezáchovy ji nutil bojovat o život. Oblaky prostupovala tma a stahovala ji s sebou do hlubin. Zápolila, aby zůstala při vědomí.

Nové bodnutí bolesti, tentokrát ve druhém prsu, ji probralo k životu. Obrys muže, zahalený v mlze, se jí míhal před očima. Dolehl na ni. Mračna pod nimi se zahoupala, ale dál jim byla oporou, když přidal tempo a začal dýchat hlasitěji a rychleji. Pocítila strašný, trhavý tlak mezi nohama. Dolehla k ní ozvěna zahřmění.

Z vířících mračen náhle vystoupila jeho tvář. Šedavá oblaka však jako neprodyšná, poloprůhledná kůže halila její rysy. Ze dvou otvorů, zdánlivě protatých v mlhovém oparu, se staly jeho oči sálající chtíčem a krutostí. Rty byly rudé, naběhlé a vlhké, na ostrých zubech se leskly sliny. Cítila horký, zhoubný příval jeho dechu.

Zaječela.

Spatřila ho na pouhý okamžik. Když si ji surově bral, zastřela jí zrak oblaka. Každý jeho pohyb hluboko v lůně pro ni byl utrpením, maso řezající do masa. Opět se vzedmuly vlny mdlobného spánku a zkropily ji černým vodopádem, který ho zakryl před jejím pohledem a zanechal v ní jen prázdnotu a nevědomí. Znovu zaduněl hrom, nyní již vzdálený a slabý. Zaslechla klapot deště.

A pak se ponořila do temné, tiché nicoty.

Lasturové trubky volaly k boji. Válečné bubny duněly. Na protějších březích jezera stáli dva generálové odění v kožené zbroji, s kovovými přilbami na hlavě. Zamávali válečnými vějíři a zahřměli rozkaz.

„Do útoku!“

Obě jízdni armády se vrhly do jezera. Komoří Sano Ičiró se hnál v čele svých křičících, halekajících druhů. Jak jeho kuň cválal k blížícímu se zástupu nepřátel, skrápěly ho celého spršky vody. Jakmile koně začali v hloubce uprostřed jezera plavat, vytasil meč a totéž učinili jeho vojáci. V hluboké vodě se střetli s nepřáteli, kteří se také oháněli meči a máchali kopími. Generálové na břehu štěkali rozkazy, aby své muže udrželi v sevřených řadách, ale ve vodě zavládl strašlivý chaos.

Vojáci kolem sebe divoce sekali meči a nořili do nepřátel hroty kopí. Hlasitý zvuk stovek zbraní dopadajících na koženou zbroj a kovové přilby Sana ohlušoval. Při bitvě seděl v sedle po pás ve špinavé vodě, plné zvířeného bahna a koňského trusu. Váleční koně jeho vlastní armády vráželi do jeho zvířete a jemu

do nohou. Sano děkoval bohům za své železné chrániče holení. Zaútočil na jednoho z nepřátelských vojáků a srazil ho z koně. Vzápětí ho napadl jezdec s kopím. Sano odrazil jeho zbraň mečem. Útočník ztratil rovnováhu a s mohutným šplouchnutím se zřítíl do jezera. Ozval se jásot a potlesk.

Diváci byli usazení na tribunách postavených kolem umělého jezírka nebo se na hradbách vykláněli z oken krytých chodeb obklopujících cvičiště bojových umění edského hradu. Bylo znát, že se při sledování turnaje dobře baví.

Sano a všichni ostatní účastníci však věděli, že turnaje jsou téměř stejně nebezpečné jako skutečné bitvy. Vždy docházelo ke zraněním a občas někdo dokonce přišel o život. To se divákům líbilo ze všeho nejvíce. Byla to ta nejnapínavější část hry, která budila největší vzrušení.

Jezero se plnilo muži sraženými ze sedel. Zuřivě plavali ve snaze dostat se z dosahu koňských kopyt. Ozývaly se nepředstírané výkřiky bolesti po úderech zasazovaných sice tupými, nicméně těžkými dřevěnými zbraněmi. Sano dostal zásah do ramene a věděl, že zítra bude mít ohromnou modřinu. Jak tak odrážel protivníkovy údery, říkal si, jestli ve svých třiačtyřiceti už náhodou není na takové turnaje příliš starý. Bylo však jeho povinností se jich účastnit tak dlouho, dokud toho bude schopen.

„Dost!“ ozval se pronikavý, ostrý hlas.

Bitva okamžitě ustala. Muži přitáhli koním otěže a ztuhli, jako by se proměnili v kámen. Sano zůstal sedět s mečem zkříženým se zbraní protivníka. Bojovníci v jezeře šlapali na místě vodu. Čepele ustrnuly ve vzduchu, zastavené v okamžiku chystaného úderu.

„Zůstaňte jak jste!“ zavolal šógun z pavilonu postaveného na vyvýšenině na jednom konci jezera.

Zarachotil hrom a ze zamlžené šedivé letní oblohy začalo poprchávat, ale nikdo se neodvážil hnout.

Tokugawa Cunajoši, nejvyšší diktátor Japonska, klečel u stolu s rozloženými papíry, inkoustovými kameny a nádobkami, ve kterých měl štětce a vodu. Přes hedvábné roucho si přetá-

hl černý kabátec a na hlavě mu seděl válcovitý černý klobouk symbolizující jeho postavení. Vrhla letmé pohledy na bitevní scénu, aby se jí pak rychlým pohybem štětce pokusil zachytit. Jako obdivovatel všech forem umění se pokoušel i o malbu a k jeho oblíbeným tématům patřily právě jezdecké scény. Sano jeho obrazy viděl a nepokládal je za špatné; podle jeho názoru byly rozhodně lepší než šógunova vláda nad Japonskem.

„To stačí,“ vykřikl šógun. „Pokračujte!“

Bitva znovu vzplála se zvýšeným zaujetím. Vojáci se oháněli meči, čepele na sebe hlučně narážely a další jezdci padali z koní. Tentokrát se Sano nesoustředil ani tak na vybroušenou techniku bojových umění, jako na to, aby se v téhle umělé šarvátce nedočkal absurdní náhodné smrti. Musel však uznat, že turnaje jsou docela zábavné a slouží i důležitějším účelům než pouhé kratochvíli jejich nejvyššího pána.

Edo, hlavní město tokugawského šógunátu, mělo přes milion obyvatel a z toho asi sto tisíc samurajů. To znamenalo, že až příliš mnoho ozbrojeného lidu nemělo v době míru, která až na menší přerušení trvala již téměř celé století, téměř nic na práci. Od chvíle, kdy pán Macudaira před sedmi lety porazil svého soka, bývalého komořího Janagisawu Jošijasua, nedošlo ani k jediné bitvě. Mezi pánem Macudairou a současným komořím Sanem sice vypukl lýtý spor, avšak loni na jaře skončil rituální sebevraždou, pán Macudaira spáchal *seppuku*. Samurajové bez práce už začínali být neklidní.

Turnaje je tedy nejen zaměstnávaly a umožňovaly jim zdokonalit se v upadajícím bojovém umění, ale současně je zbavovaly přebytečné energie, kterou by si jinak mohli vybíjet ve rvačkách, osnovat povstání a vyvolávat různé potíže.

Zazvonil zvon, který signalizoval konec bitvy, a Sano si s úlevou pomyslel, že se ozval v pravý čas. Obrátil se k souši a také jeho muži odjeli, doplávali nebo se nějak doploužili na jednu stranu jezera, zatímco armáda protivníka se stáhla na protější břeh. Sudí spočítal vojáky, kteří nespádli do vody a pak prohlásil: „Vítězem je vojsko číslo jedna!“

Sanovi muži propukli v jásot a hlasitě je pozdravovali i diváci. Poražená strana nesouhlasně reptala. Sano pobídl svého koně na břeh a pak seskočil ze sedla. Uklouzl přitom v bahně a byl by upadl, kdyby ho něčí silná paže nezachytila. Otočil se, aby viděl, kdo mu přispěl na pomoc. Byl to vysoký samuraj v černé vyztužené tunice s červeným šněrováním. Sejmul si přilbu a Sano spatřil pohlednou tvář Janagisawy, svého někdejšího zapřisáhlého nepřítele.

„Děkuji,“ uklonil se Sano.

„Bylo mi potěšením,“ odpověděl Janagisawa.

Jejich vzájemná zášť se táhla léta. Když Sano před dvanácti lety vstoupil do šógunových služeb, zastával Janagisawa úřad komořího. Sana pokládal za soka a ze všech sil se snažil jej zničit. Vyšetřování jedné vraždy, při němž byli donuceni ke spolupráci, mezi nimi nastolilo příměří, a později byl Janagisawa tak zaměstnán konfliktem s pánem Macudairou, že Sanovi nevěnoval velkou pozornost. Pán Macudaira ve střetu zvítězil a svůj triumf dovršil tím, že Janagisawu poslal do vyhnanství na ostrov Hačijó. Janagisawovi se však podařilo uprchnout a proniknout tajně do Eda, kde tahal za nitky v pozadí. Sana i pána Macudairu připravoval o spojence, nepoznán je neúnavně štvál proti sobě a nakonec se stal příčinou konečného pádu pána Macudairy. Loňského jara však Sano mistrnou lstí Janagisawu přece jen vylákal z úkrytu. A právě ve chvíli, kdy pán Macudaira sešel ze světa vlastní rukou, Janagisawa se dočkal triumfálního návratu.

Po smrti pána Macudairy nepřátelství mezi Sanem a Janagisawou vzplálo nanovo. Provedli si navzájem neodpuštělné věci a Sano očekával, že ho Janagisawa z touhy po pomstě opět začne nevybíravě napadat, a připravoval se na největší boj svého života.

Vůbec nic se však nestalo.

A ještě ke všemu se teď na něho Janagisawa usmíval právě tak jako v době, kdy znovu vstoupil na politickou scénu. Uhladil si vlasy, které mu od chvíle, kdy si vyholil hlavu, aby se po útěku z vyhnanství mohl vydávat za mnicha, už dorostly. Byly sice ješ-

tě moc krátké na to, aby si z nich mohl splést obvyklý samurajský copánek, ale husté, lesklé a černé, a přestože byli se Sanem vrstevníci, Sano už na rozdíl od něj začínal šedivět.

„Bojoval jste dobře,“ pochválil ho Janagisawa.

Sano se pokoušel zachytit v jeho tónu náznak nepřátelství, ale nic takového nezaslechl. „Vy také,“ odvětil tedy zdvořile.

Janagisawa se zasmál. „Pěkně jsme těm ubožákům natloukli.“

Od svého návratu k moci proti Sanovi ani jedenkrát nepozvedl ruku. Už přes rok spolu žili v míru, což by Sano nikdy dřív nepokládal za možné. Přesto si byl téměř jistý, že je to jen klamné ticho před bouří, po kterém musí znovu přijít smrtící léčky a úklady o život. Jejich dosavadní příjemný přátelský vztah mu připadal stejně nepatřičný, jako kdyby o půlnoci svítilo slunce.

Oba pak s Janagisawou zaujali místa v čele svých hlučných a jásajících vojáků. Sudí jim oznámil: „Vaše mužstvo vyhrálo hlavní cenu za jízdní boj ve vodě – soudek nejlepšího saké pro každého muže. Musím vás rovněž pochválit za výtečné velení bitvě.“

„Není dobré, že teď stojíme na stejné straně?“ nadhodil Janagisawa.

„To jistě je,“ odpověděl Sano s větším nadšením, než cítil.

Byl si naprosto jistý, že Janagisawa něco chystá.

Věděli to i jiní. Sano zaslechl, jak jejich kolegové v *bakufu* spekulují, co asi proti němu Janagisawa kuje, a sázeli se, kdy učiní první tah.

Šógun se spěšně vydal k nim. Byl vysoký, útlý a vypadal o deset let starší než na svých pětapadesát. Sloužící mu přidržoval nad hlavou deštník, aby ho chránil před mrholením. „Ahh, Sano-sane, Janagisawa-sane!“ vykřikl. Jeho ochablé aristokratické rysy oživil úsměv. „Blahopřeji vám, ahh, k vítězství!“

Sano i Janagisawa se uklonili a skromně se bránili chvále. Janagisawa se kupodivu nepokusil přivlastnit si veškeré zásluhy nebo Sana před šógunem shazovat, jak by dozajista udělal v minulosti. Sano přesto radikálně proměně jeho chování nedůvěřoval.

„Je z vás dobrá dvojice,“ liboval si šógun. „Myslím, že jsem, ah, učinil správné rozhodnutí, když jsem vás oba jmenoval svými komořími.“

O úřad komořího, druhého nejmocnějšího muže po šógunovi, se z vladařova rozhodnutí vskutku dělili. Zprvu tento post zastával Janagisawa, ale když musel odejít do vyhnanství, byl místo něj komořím jmenován Sano. Jakmile se však Janagisawa vrátil, automaticky očekával, že obdrží zpět i svoje místo, jenže Sano byl připravený o ně bojovat. Šógun, který byl jako vždy nejistý a na vážkách, nebyl schopen se rozhodnout, komu z nich dává přednost, koho by na místě komořího viděl raději. Učinil proto zatím nevídané rozhodnutí a nakázal, že se o úřad musejí podělit.

Dva muži, jejichž nepřátelství mohlo způsobit pád vlády a doslova roztrhat Japonsko na kusy.

Někteří potají říkali, že je to nejláhovější rozhodnutí, jaké kdy tento diktátor, který neproslul zrovna moudrostí, učinil. Nikdo nevěřil, že by to mezi Sanem a Janagisawou mohlo být jen jediný den vydrzet bez konfliktu. Proti všem očekáváním však zatím všechno fungovalo.

Sano očekával, že Janagisawa se postaví proti všem jeho rozhodnutím, bude ho očerňovat u šóguna, pokusí se obrátit proti němu všechny vlivné lidi ve vládě a z úřadu komořího jej vyštvat. K jeho úžasu s ním však Janagisawa plně spolupracoval. V ohromující shodě společně dohlíželi na hladký chod obrovské složité mašinerie *bakufu*, japonské vojenské vlády, a dosahovali v tom nečekaných úspěchů.

Janagisawa pozvedl obočí. „Jen si představte, kolik dobrého jsme mohli za ta léta vykonat, kdybychom pracovali společně.“

Místo aby ses snažil mě zabít, zatímco já se musel bránit, abych vydržel naživu, pomyslel si Sano hořce. „Dvě hlavy jsou lepší než jedna,“ odpověděl však hlasitě.

„To ano,“ souhlasil šógun spokojeně.

Protože nesnášel otevřené spory a měl z nich hrůzu, byl rád, že vidí, jak dobře spolu jeho dva největší oblíbenci vycházejí.

Nevěděl, že bývali nepřátelé, že se pokoušeli strhnout vládu každý na svoji stranu, což se rovnalo velezradě. Jakkoli to bylo neuvěřitelné, žil v naprosté nevědomosti ohledně všeho, co se kolem něj odehrávalo, a Sano s Janagisawou uzavřeli nevyslovenou dohodu, že se postarají, aby to tak nadále také zůstalo.

Sano sice často choval podezření, že šógun ve skutečnosti pravdu zná, ale kdyby to dal najevo, musel by začít jednat, a na to zkrátka neměl žaludek.

„Nu, zábavu máme za sebou,“ prohlásil Janagisawa. „Nastal čas vrátit se k práci, ctihodný komoří Sano.“

„Souhlasím, ctihodný komoří Janagisawo,“ přikývl Sano.

Přestože ve slovech jeho bývalého nepřítele se nechvěl ani náznak hrozby, nemohl si pomoci, aby nepátral po skrytých významech. Věděl, že hra mezi ním a Janagisawou pokračuje a že on je tu ve vážné nevýhodě.

Sanovým špehům se totiž nepodařilo vypátrat ani sebemenší náznak, co proti němu Janagisawa chystá. Všechno vypadalo, jako by se někdejší sok rozhodl, že bude lepší spojit se Sanem síly a neriskovat znovu krk ve vzájemných bojích. Svým spojencům mezi nejvyššími úředníky a *daimjóy* – feudálními pány, kteří vládli japonským provinciím – Janagisawa údajně sdělil, že se Sanem už nehodlá znovu bojovat. A dokonce se už ani nepokoušel přetáhnout na svoji stranu Sanovy spojence.

Zkrátka změnil pravidla hry, jenže Sano nevěděl jak. Cítil se jako slepý samuraj ženoucí se do bitvy. Mohl jen čekat jako nehybný terč.

Diváci se rozešli a stejně tak zmáčení vojáci, aby popili, oslavili vítězství, postěžovali si nebo se vykoupali. Štolbové si vzali na starost koně. Šógun nastoupil do svých krytých nosítek a jeho nosiči s ním vyrazili k paláci. Janagisawa se zahleděl kamsi za Sanova záda a pak pronesl: „Myslím, že je tu někdo, komu byste měl věnovat pozornost.“

Sano se otočil. Asi třicet kroků od něho čekal u tribuny osamocený postarší samuraj a díval se na něho. Jakmile ho Sano poznal, trhl sebou. Do srdce se mu vkradl chladný stín strachu.

Sano zůstal nehybně stát, když samuraj zamířil přes cvičiště k němu. Vše ostatní ustoupilo na okraj jeho pozornosti. Měl pocit, jako by byli na rozbláceném, zdupaném poli sami. Potlačil nerozumnou touhu tasit meč. Stejně měl dnes jen dřevěný, a navíc tohle neměl být souboj.

Nebo snad ano?

Samuraj se zastavil několik kroků před Sanem. Mohlo mu být tak pětadesát, měl hubenou, ale vypracovanou postavu a držel se zpříma. Na hlavě měl kovovou přilbu a koženou ochrannou tuniku s vytlačeným tokugawským erbem, listy proskurníku, na náprsním plátu navlečeném přes hedvábné roucho. Kalhoty byly tmavošedě a černě pruhované. Znak na přilbě dával znát, že má vysokou vojenskou hodnost. Čelo mu brázdila spousta vrásek, jako by je tam vyrylo stálé zachmuření. Semknuté rty byly ostré a tvrdé.

„Přeji dobrý den,“ pozdravil s úklonou. „Dovolte mi, abych se představil.“ Jeho hluboký hlas byl lehce roztřesený stářím a ozýval se v něm zvláštní nepříjemný tón. „Jsem Kumazawa Hirojuki.“

„Já vím,“ odpověděl Sano.

Nikdy se s plukovníkem Kumazawou neseťkal osobně, nikdy spolu nemluvili. Sledoval však tohoto muže zpovzdálí a věděl o něm všechno, co mu mohly oficiální vládní záznamy a jeho špehové prozradit. Na Sanově psacím stole ležela složka o celém klanu Kumazawů. Sano ji sestavil po vyšetření jedné vraždy, která kromě pachatele odhalila i skrytou pravdu o jeho vlastním původu.

Jeho rodiče mu vždycky tvrdili, že matka pochází z neurozené rolnické rodiny. Teprve loni na jaře, kdy byla obviněna ze zločinu, k němuž došlo dobách jejího mládí, se Sano dověděl pravdu: pocházela z vysoce postavené rodiny tokugawských vazalů. Vydědili jí kvůli prohřešku, kterého se jako velmi mladá dívka dopustila, a potom už je nikdy nespátřila.

Sano nyní cítil, jak mu krev začíná vřít hněvem. Pán Kumazawa byl hlavou klanu, který se zachoval tak krutě k jeho matce.

„Víte ale vy, kdo jsem já?“ otázal se ho zostra Sano.

Plukovník Kumazawa však nepředstíral, že nepochopil, na co se ho táže. Ale ani neodpověděl podle očekávání, že každý přece zná proslulého komořího Sana. „Ano, vím,“ řekl. „Jste syn mé mladší sestry Ecuko.“ Pronesl to tak, že se zdálo, jako by ta slova jeho v ústech chutnala odporně. „To z vás dělá mého synovce.“

Tím se Sanovo podezření potvrdilo: přestože o svém příbuzenství s Kumazawy dlouho neměl zdání, oni si dobře uvědomovali, že v jeho žilách koluje jejich krev. Celá léta museli Sanovu matku i jeho samého sledovat stejně jako jeho kariéru.

Plamen hněvu v Sanovi šlehal stále výš. Kumazawové ho špehovali, ale neuznali za vhodné s ním vstoupit do styku. To, že provinilou ženu by zavrhla a jejího syna nikdy neuznala každá urozená rodina, mu žádnou útěchu nepřinášelo. Uráželo ho, že s ním strýc jedná tak pohrdavě. Zmítaly jím i další neočekávané emoce.

Od chvíle, kdy se dověděl o nových příbuzných, měl v úmys-

lu se s nimi setkat, ale neustále to odkládal. Měl spoustu práce s vedením vlády a udílením rad šógunovi. Jednoduše řečeno, neměl na nic takového čas. Nebo se na nedostatek času aspoň vymlouval. Tajně se však kochal představami, jak dá strýce pozvat do svého domu, aby na něho udělal dojem a předvedl mu, jak skvěle si vede bez jakékoli pomoci od jeho klanu. Současně se za to fantazírování styděl, protože věděl, že je to dětinské. Nyní ale stál strýci tváří v tvář, promočený a špinavý, zmazaný koňským trusem. Cítil se spíš jako vyvrženec než druhý nejmocnější muž po šógunovi.

„Nepředpokládám, že jste mě vyhledal jen proto, abyste se poptal po mé matce,“ pronesl tím nejchladnějším a nejformálnějším tónem, jakého byl schopen.

„Ne,“ odvětil stejně ledově plukovník Kumazawa. „Ale přesto se zeptám. Jak se jí vede?“

„Docela dobře,“ odpověděl Sano a v duchu dodal: *Jen do-
zajista ne díky vám.* „Před jedenácti lety mi zemřel otec a ona ovdověla.“ *Můj otec rónin, nízko postavený samuraj bez pána,
kterého si na rozkaz vaší rodiny musela z donucení vzít, abyste se
jí zbavili.* „Loni se ale znovu provdala.“ *Za muže, s nímž měla
v mládí nedovolený poměr, za toho, kvůli němuž ji váš klan vy-
štval a vydědil.* „Žije teď se svým manželem v Jamatu.“

Vyšetřování dávné vraždy svedlo Sanovu matku po letech s bývalým mnichem, do něhož se jako mladá dívka nesmírně zamilovala. A protože ho nikdy milovat nepřestala, ráda se vzdala svého domova a starého života v Edu a odstěhovala se s ním na vesnici.

„Tak jsem to také slyšel,“ potvrdil plukovník Kumazawa. „Já ovšem za to, co se vaší matce stalo, nenesu žádnou odpovědnost.“

Sano byl šťasten, že po letech potupy a trápení, které jí její rodina způsobila, konečně našla štěstí, ale zanechala ho tu s nedokončenou záležitostí.

„Lépe řečeno, nenesete snad přímou odpovědnost,“ odsekl. Plukovník Kumazawa se zamračil a vrásky na jeho čele se při